

Merre nőnek a hegyek?

A földi gyerek-lelkemnek idegenek voltak a hegyek, sőt, egy ideig a tengerek is. A tengereket később megszerettem, különösen az óceánokat, mostanra megint elidegenedtem tőlük. Lehet, mert egy nagyobb végtelen problematikája foglalkoztat egy ideje, úgy is mondhatjuk, nem a látszólagos végtelen érdekel. A semmi illúziójának felmutatása helyett a semmi transzcendentális *megtapasztalása* érdekel.

A hegyekkel szembeni ellenérzésem nem amolyan petőfis mit nekem-gesztusból indult ki. A magasság szédített bennük, pedig nincs is térszönyom. Talán attól féltém, hogy a hegyek tetején soha nem maradhat ott véglegesen az ember. (Miért is kell egy gyereknek a véglegességen gondolkodnia egy zacskó savanyú cukorka helyett?)

A hegy tetején nincs élıhetőség, csak látogathatóság.

Amúgy, soha nem izgatott, mi van a hegy mögött. Mi lenne? Egy másik olyan völgy, mint ahonnan nézed a hegyet mint a *valamit eltakarót*. Olyan ez, mint a kerek erdő közepe. Amikor felérsz a csúcsra, akár visszafordulsz, akár túlmész rajta, lefelé tartasz, kifelé, s ez szomorúsággal kell eltöltsön.

A hegy ilyen értelemben az élet (elég ócska) szimbóluma is lehet, az ember egy darabig tőr a csúcs felé, egyszerre azt veszi észre, hogy már rég túl van rajta, és tart lefelé, a létből kifelé, az összes tapasztalata és bölcsesége csak annyira lesz elég, hogy ne teljesen elhülyülve haljon meg.

A hegy a szerelmi aktus szimbóluma is lehet. A franciák a gyönyör megsemmisülés-pillanatát kis halálnak hívják. Van benne valami. Nem véletlen, sokan mondják, baszás után csak a kutyák és a papagájok nem szomorúak.

Hegyen tőprengenek ezeken, ablakommal szemben, messze fölöttem havas csúcs, magányosan, a fenyvesek, tehát az élet vonala fölött – talán csak néhány felhő által szájalomból, de nem szeretetten látogatottan. (Bár, ha elolvasod Tjutsev versét a felhőről...)

A hegy mint csúcs, mindenképp a magány szimbóluma, ahogy a nagyság szimbóluma is, hiszen a kettő egy. Aki kiemelkedik, az magára marad. Az emberek szeretik, ha körülveszik őket a hozzájuk méretben hasonlók, és nem szeretik a náluk több fejjel magasabbakat. Nem vágnak örök egyedüliségre.

A hegy nem nőhet, a csúcs van. Az ember belenőhet a magasságba – és a magányba, ha mer, de onnantól kezdve nincs.

Nem igaz, hogy nem szeretem a hegyeket. Félek tőlük.

A dombokhoz viszont határozottan semmi közöm. Nem tartalmaznak vagy-vagyot, nincs bennük a döntés, tehát a zuhanás kockázata sem.

A halmok közül csak a sírhalom vonz – mint titok. Valójában minden sírhalom lefelé nőtt hegy. Közéltve a végtelenhez, vagy talán már elérve is azt.

NAPÚT

Irodalom, művészet,
környezet

XII. évfolyam 2. szám

A Cédrus Művészeti Alapítvány megbízásából kiadja a Napkút Kiadó Kft. Megjelenik évente tízszer.
Főszerkesztő: **Szondi György**. Szerkesztik: **Bába Szilvia** (művelődés), **Balázs Géza** (nyelvművelés),
Bognár Antal (évkönyv), **Borbély András** (próza), **Elek Szilvia** (zene), **Király Farkas** (vers),
Kovács Ildikó (szöveggondozás), **Prágai Tamás** (dokumentum), **Sebeők János** (környezet),
Szondi Bence (törvénytudás), **Vincze Ferenc** (műbírálat), **Wehner Tibor** (művészet).
Szerkesztőségvezető: **Szondi Eszter**. Terjesztés: **Németh Lóránt**.

Napút-kör: **Csűrös Miklós, Gazdag Dávid, Gráfik Imre, Hankiss Elemér, Dr. Koncez Gábor, Radnóti Zsuzsa, Rakovszky Zsuzsa, Schwajda György, Konrad SutarSKI** (tiszteletbeli konzulensek).
Alapította: **Masszi Péter**. Lapterv: **Gosztola Gábor**.

Szerkesztőség: 1014 Budapest, Szentháromság tér 6. mf. sz. 29. • Telefon/fax: (1) 225-3474

E-mail: napkut@gmail.com • Honlap: www.napkut.hu

A Cédrus Művészeti Alapítvány adószáma: 18110661-2-41

Nyomdai kivitelezés: Érdi Rózsa Nyomda. Terjeszti a Hírker Zrt. és az NH Zrt. ISSN: 1419-4082

B2-páholy

Zalán Tibor Merre nőnek a hegyek? . . . borítóbelső

Évgyűrűk

Vihar Judit: Parányiban a nagyot. 3

Halom, hegy, domb

Auth Szilvia 6; Balla Zsuzsanna 7; Bazsó Ádám 7; Belan István 8; Bikádi-Varga Emese Sarolta 8; Bódai-Soós Judit 9; Borsos Benjamin 9; Bozsoky Erika 9; Brassai Ágnes 10; Bukros Zsolt 10; Csík Mónika 11; Csula Emil 12; Csurgó Gabriella 12; Dékány Dávid 13; Demeter Mária 13; Dittrich Panka 14; Domonkos Marcell 15; Farkas Gábor 16; Fazekas István 17; Fodor György 17; Fucskó Miklós 18; Füzesi István 18; Gál Erika 19; Gergely László 20; Halászi Aladár 20; Góczán Bettina 21; Harján Silvia 22; Hegyi-Botos Attila 22; Hétvári Andrea 23; Juhász Erika 24; Kapecz Zsuzsa 24; Kapitány Máté 25; Kindl György 26; Klemm József 26; Kósa Emese 27; Kovács Júlia 27; Kupcsulik Ágnes 28; Lengyel Csilla 28; Lajtai László 29; Lenkes László 30; Ligeti Éva 31; Mérái Mária 31; Miklya Zsolt 32; Mirtse Zsuzsa 33; Móczár Csaba 34; Molnár Szilvia (Aphrodite) 34; Mórítz Mátyás 35; Nyírfalvi Károly 35; Papp Máté 36; Kiss-Péterffy Márta 37; Rezes Erzsébet 37; Rozán Eszter 38; Sánta Hajnalka 39; Sárjai-Szabó Alexandra 39; Salamon Ferenc és tanítványai 40; Schaubert Krisztina 42; Silhouette 42; Schwamm Fanni 43; Simó Edmund 44; J. Simon Aranka 45; Szabolcsi Erzsébet 45; Sós Dóra 46; Szakál Gertrúd fordítása 47; Szekeres Ferenc 48; Szemere Brigitta 49; Szentkirályi Fittler József 49; Sztítás Krisztina 50; Szlamka Zsófia 50; Szűgyi Zsolt 51; Toperczer Anita 51; B. Tóth Klári 52; Várkonyi Ágnes 53; Vihar Judit 53; Vass Zoltán Barna 54; Vékony Andor 55; Wilhelm József 56; Zsathkovics Edit 56

Tárlat

Vízi Tihamér festményei (színes melléklet)

Wehner Tibor: Tombol, nyüzsgő,

mozog, rezeg. 57

Fenyvesi Félix Lajos haikui	59
Bíró József haikui	60
Géczi János haikui s haiku-fotói	62
Németh István Péter: Balatoni haikuk	64
Németh Péter Mikola: Hét haiku	66
Aranyi László haikui	67
Horváth Ödön haikui	68
Fodor Ákos versei	69

Ablak

Dávid Anna Dóra: 21 kamarakonzert szavakra (Fodor Ákos: Gonghangok)	71
Bakos Ferenc: A Hegyvetőtűz magányossága	73
Farkas Gábor: Körömtanulmány (Kányádi Sándor haiku-költészete)	75
Szabó Lilla: Keleti hatások a magyar építészetben	78
Dörgő Tibor: Két napfogyatkozás (Molnár Gábor regénye, Mel Gibson filmje)	88
Szakolczay Lajos: Futás égi s földi mezőkön (Csorba Simon László: Rajzolt filozófia)	91
Csorba-Simon László: Revans.	95
Csáji László Koppány: Csók; Reinkarnáció	108
Villei Lóránt: Szerelem első érintésre.	114
Györgyi Csaba: Félpercesek	123
Illusztrációk	
Vízi Tihamér Szmog című művének részletei	39, 51, 56, 113, 127
E számunk szerzői.	128
Melléklet	

Káva Téka - Napút-füzetek 42.

Nyilas Atila: Egynyári jegyzetek (2006–2008)

E számunk megjelenését Százhalombatta Város Önkormányzata és a Japán Alapítvány Budapesti Irodája támogatta.

Szerkesztőségünknek is öröm, hogy kedves konzulensünk, Rakovszky Zsuzsa Kossuth-díjat kapott. Gratulálunk és köszöntjük: Hegyet is hágott, / halmot is lépett, / – kigyó árnyéka, hív bérc.

NAPIÚT

Irodalom, művészet,
környezet

XII. évfolyam 2. szám

Halomban haiku

A Cédrus Művészeti Alapítvány, a Japán Alapítvány Budapesti Irodája és Százhalombatta Város Önkormányzata által meghirdetett *halom, hegy, domb* tematikus haiku- és haibun pályázatra közel 200 pályázó küldte el munkáit. Köszönjük! Az elbírálás után a szerkesztőség nyolcvannégy szerző alkotásából válogatott: úgy, hogy e lapösszeállításunk ötvenhét – 6–56. és 73–77. – sűrű oldalát szentelte közlésükre. Ábécé-sorrendben követik egymást az alkotók – ettől csak egy-két helyen, tördelési szempontból tértünk el. Kiss-Péterffy Mártáról kettős neve akkor derült ki, midőn az oldalkompozíciók már elkészültek, művei ezért – bocsánat – a P betűs sorban találhatóak. Egy kivételt tettünk: Sabine Sommerkamp kiváló könyvéből a fordítói munkát értékeltük ezúttal közléssel úgy, hogy kiadóként a teljes kötetre is „szemet vetettünk”.

Itt használjuk fel az alkalmat, hogy felhívjuk olvasóink figyelmét:
– Napkút Kiadónk gondozásában Vihar Judit nagy munkája eredményeként a 81. Ünnepi Könyvhétre megjelenik a *Magyar haikuköltők antológiája* (benne több mostani válogatásunkban szereplő szerző munkáival).
– A Pécs 2010 rendezvénysorozat keretében augusztus 6–8. között *haiku-világfesztiválra* kerül sor. A meghívó és a regisztrációs lap letölthető www.napkut.hu honlapunkról.